

Expertpanel om smarta och intelligenta transportsystem

Viktiga dataaktörer i Sveriges transportsystem om 5–10 år

Trafikanalys genomför en delfi-undersökning om smarta och intelligenta transportsystem. Arbetet görs i samarbete med VTI under hösten och vintern 2024–2025.

En så kallad delfi-undersökning är en typ av expertpanel med enskilda och anonyma bedömningar av vissa frågeställningar. Syftet är att undersöka utvecklingsmöjligheter och hinder inom ett område. Här intresserar vi oss för ett datadrivet transportsystem. Målet är ett kunskapsunderlag om utvecklingsbehov och potentialer för beslutsfattare på alla nivåer i samhället. En slutrapport publiceras i maj 2025.

Definition. Smarta och intelligenta system är system med en hög grad av datadriven styrning. I transportsystemet kan styrningen avse infrastruktur, fordon, trafik, transporter, logistik eller mobilitet.

Digitaliseringen av transportsystemet är svåröverskådlig och fragmenterad. Uppkoppling och automatisering bedrivs på alla nivåer i samhället, i offentlig och privat regi. Dock finns en röd tråd, en allt mer storskalig datahantering för styrning av system och processer.

Vår utgångspunkt är att låta experter bedöma potentialen i och behoven av datadrivna, skalbara system. Detta görs i tre omgångar; i november 2024, januari respektive februari 2025. I denna första omgång görs en inventering av viktiga dataaktörer och system. I andra och tredje omgången ber vi deltagarna att precisera bedömningarna av system, potential, framgångsfaktorer och hinder.

Definition. En dataaktör är en befintlig eller framtida organisation som producerar, förädlar eller använder stora datamängder eller dataflöden om Sveriges transportsystem till stöd för dess styrning.

Vårt fokus ligger på dataaktörer med störst potential att bidra till ett effektivare, säkrare och mer hållbart transportsystem i Sverige. Det faller på deltagarna i expertpanelen att bedöma vem som har förmåga att utveckla datadrivna, skalbara system av betydelse.

I denna första delfi-omgång ber vi deltagarna om följande uppgifter.

- En lista på 3–7 dataaktörer med störst utvecklingspotential på 5–10 års sikt.
- En specificering av deras viktigaste datadrivna, skalbara system.
- En summering av viktiga framgångsfaktorer och hinder.

Vi använder SurveyMonkey som enkätverktyg. Du lämnar svar i formuläret på sidan 3. Dina svar är anonyma. Vi registrerar inga personuppgifter.

Vänligen sprid inte länken och lösenordet till denna webbplats.

Om du har frågor om undersökningen så skicka dem till Tom Andersson: tom.andersson@trafa.se. Du får svar på mejl, men om frågan är av allmänt intresse så publiceras svaret även under "Frågor och svar" på nästa sida.

Efter "Frågor och svar" följer formuläret där du ger dina svar. Du kan svara när som helst under perioden 2024-11-07-2024-11-28. Trafikanalys sammanställer resultatet och återkommer med ett nytt formulär när det är dags för nästa panelomgång, i januari 2025.

Läs gärna igenom informationen på denna sida ett par gånger.

För att gå vidare, tryck på "Nästa".

Expertpanel om smarta och intelligenta transportsystem

Frågor och svar

Här nedan publicerar vi frågor och svar om undersökningen. Svarsformuläret i den första panelomgången följer på nästa sida (tryck "Nästa" längst ned på sidan).

Vad är syftet?

Trafikanalys är en myndighet som ansvarar för officiell statistik och bistår regeringen med kunskaps- och beslutsunderlag. Delfi-undersökningen är egeninitierad. Syftet är att sprida kunskap om värdet av digitaliseringen av transportsystemet. I genomförandet samarbetar Trafikanalys med VTI.

Vem deltar i expertpanelen?

En inbjudan har gått ut till drygt 200 experter efter en inledande inventering av expertis. En deltagarlista delges till alla deltagare efter den första panelomgången. Den listar bara namn på personer som har godkänt att deras namn offentliggörs. Den kommer därför inte nödvändigtvis vara en komplett lista på deltagare.

Hur mycket tid tar undersökningen i anspråk?

Vi uppskattar att varje formulär tar 0,5–2 timmar i anspråk, totalt 1,5–6 timmar för tre formulär och panelomgångar. Tidsåtgången varierar beroende på person, intresse och engagemang.

Måste hela formuläret fyllas i vid ett och samma tillfälle?

Eftersom vi inte hanterar några personuppgifter måste alla svar lämnas vid ett och samma tillfälle.

Varför är expertbedömningar anonyma?

Syftet med en delfi-undersökning är att utforska samstämmighet i expertbedömningar med utgångspunkt i experternas enskilda sakkunskap. Anonyma bedömningar gör att vi minimerar betydelsen av andra påverkansfaktorer i processen, till exempel sociala faktorer och personegenskaper.

Hur hanteras svaren?

I denna första panelomgång delger deltagarna fria textsvar om dataaktörer och system. Trafikanalys analyserar därefter svaren i dialog med VTI. Ett nytt, mer strukturerat formulär tas fram som underlag till nästa panelomgång i januari 2025. Information om resultat och nytt formulär skickas till deltagarna med e-post.

För att lämna svar, tryck på "Nästa".

Expertpanel om smarta och intelligenta transportsystem

Svarsformulär för dina bedömningar

Nedan följer frågorna i den första panelomgången. Du skriver fritextsvar i rutorna. Frågeställningarna avser dina förväntningar på 5–10 års sikt. Vi är medvetna om att frågeställningarna är komplexa och kan vara tidskrävande, men tackar för den tid som du kan ge.

Svaren måste fyllas i vid ett och samma tillfälle. Du lagrar dem genom att trycka på "Klar" längst ned. Om du vill gå tillbaka till informationssidan, tryck "Bakåt" längst ned.

1. Ange 3–7 viktiga dataaktörer i Sveriges transportsystem på 5–10 års sikt.

Definition. En dataaktör är en befintlig eller framtida organisation som producerar, förädlar eller använder stora datamängder eller dataflöden om Sveriges transportsystem till stöd för dess styrning.

Du kan ange en dataaktör som en enskild namngiven organisation eller en typ av organisation. Numreringen 1–7 är ingen rangordning. Den tjänar bara till att identifiera en och samma aktör i efterföljande frågor.

Det finns plats för mer text än vad som är synligt i rutorna.

Dataaktör 1	
Dataaktör 2	
Dataaktör 3	
Dataaktör 4	
Dataaktör 5	
Dataaktör 6	
Dataaktör 7	

2. För varje dataaktör, specificera deras viktigaste datadrivna, skalbara system, existerande eller framtida.

Definition. Datadrivna, skalbara system är IKT-system som bygger på stora datamängder eller dataflöden och som därigenom bidrar till mer effektiv, säker eller hållbar styrning av Sveriges transportsystem.

Ange högst tre system per dataaktör. Ditt val ska grunda sig på en helhetsbedömning av ett systems potential för Sveriges transportsystem på 5–10 års sikt. Din specifikation ska inkludera systemets viktigaste funktion, samt viktiga datakällor och datakategorier.

Det finns plats för mer text än vad som är synligt i rutorna.

Dataaktör 1	
Dataaktör 2	
Dataaktör 3	
Dataaktör 4	
Dataaktör 5	
Dataaktör 6	
Dataaktör 7	

3. För varje dataaktör, hur bidrar deras system till transportsystemets utveckling i ett samhällsperspektiv?

Vänligen klicka för de svarsalternativ som svarar mot det främsta bidraget från dataaktörens datadrivna, skalbara system. Du kan markera flera alternativ för en dataaktör, men om något alternativ är viktigare än något annat, ange bara det alternativet.

	Trafiksäkerhet	Tillgänglighet och pålitlighet	Gröna transporter	Annat bidrag (vänligen specificera nedan)
Dataaktör 1	☐	☐	☐	☐
Dataaktör 2	☐	☐	☐	☐
Dataaktör 3	☐	☐	☐	☐
Dataaktör 4	☐	☐	☐	☐
Dataaktör 5	☐	☐	☐	☐
Dataaktör 6	☐	☐	☐	☐
Dataaktör 7	☐	☐	☐	☐

Om du har angett "Annat bidrag", vänligen specificera, även den dataaktör som avses.

4. För varje dataaktör som du har listat, beskriv kort de viktigaste framgångsfaktorerna för deras utveckling av datadrivna, skalbara system.

Ange högst tre framgångsfaktorer per dataaktör. Det finns plats för mer text än vad som är synligt i rutorna.

Dataaktör 1	
Dataaktör 2	
Dataaktör 3	
Dataaktör 4	
Dataaktör 5	
Dataaktör 6	
Dataaktör 7	

5. För varje dataaktör som du har listat, beskriv kort de största utmaningarna för deras utveckling av datadrivna, skalbara system.

Ange högst tre utmaningar per dataaktör. Det finns plats för mer text än vad som är synligt i rutorna.

Dataaktör 1	
Dataaktör 2	
Dataaktör 3	
Dataaktör 4	
Dataaktör 5	
Dataaktör 6	
Dataaktör 7	

6. Avslutningsvis, vilken sektor är du främst verksam i?

- ☐ Näringsliv
- ☐ Myndigheter
- ☐ Forskning
- ☐ Annan sektor, vänligen specificera.

När du är klar, tryck på "Klar".